

Sygn. akt IV KK 600/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Justyna Kryńska - Szufnara

w sprawie **W. B.**

skazanego z art. 244 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 czerwca 2020 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w S.

z dnia 30 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części, to jest w zakresie braku rozstrzygnięcia o obligatoryjnym środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 30 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w S. uznał oskarżonego W. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 244 k.k. i za to, przy zastosowaniu art.

37a k.k., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Nadto, Sąd Rejonowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. D. wynagrodzenie za obronę udzieloną z urzędu W. B. w postępowaniu przygotowawczym oraz zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 22 grudnia 2018 r.

Kasację od wyroku nakazowego wniosł Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie Sądu Rejonowego w zakresie orzeczenia o karze, w części niezawierającej rozstrzygnięcia o obligatoryjnym środku karnym z art. 42 § 1a pkt 2 k.k., na niekorzyść skazanego W. B. . Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 1a pkt 2 k.k., „polegające na nie orzeczeniu wobec W. B. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, do czego Sąd Rejonowy, zgodnie ze wskazanym przepisem, był zobowiązany skazując oskarżonego za przestępstwo określone w art. 244 k.k.”

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniosł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co skutkuje jej uwzględnieniem w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W realiach przedmiotowej sprawy bezsprzecznie bowiem Sąd Rejonowy w S., orzekając w sprawie o sygn. akt II K (...), dopuścił się rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego, tj. art. 42 § 1a pkt 2 k.k., które to uchybienie skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Zgodnie z przepisem art. 42 § 1a pkt 2 k.k., obowiązującym od dnia 1

czerwca 2017 r., sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w razie skazania za przestępstwo określone w art. 244 k.k., jeżeli czyn sprawcy polegał na niezastosowaniu się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Tymczasem W. B. wskazanym wyżej wyrokiem nakazowym został uznany za winnego czynu z art. 244 k.k., popełnionego w dniu 18 lipca 2018 r., a zatem w dniu, w którym obowiązywał już przepis art. 42 § 1a pkt 1 k.k., obligujący Sąd do orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w przypadku skazania sprawcy przestępstwa z art. 244 k.k.

Jakkolwiek z literalnego brzmienia przepisu art. 502 § 2 k.k. wynika, że w razie wydania wyroku nakazowego, obok kary *„można, w wypadkach przewidzianych w ustawie, orzec środek karny...”*, to jednak orzecznictwo Sądu Najwyższego jednoznacznie wskazuje, że orzeczenie takiego środka karnego jest obligatoryjne w sytuacji, gdy ustawa tak stanowi (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2019 r., sygn. akt V KK 23/18). Tymczasem w niniejszej sprawie, pomimo skazania W. B. za czyn z art. 244 k.k., polegający na tym, że oskarżony prowadził w dniu 18 lipca 2018 r. w ruchu lądowym ciągnik rolniczy pomimo prawomocnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wydanego przez Sąd Rejonowy w K. w sprawie o sygn. II K (...) z dnia 6 lutego 2017 r., wydając wyrok nakazowy Sąd Rejonowy w S. zaniechał orzeczenia wobec niego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie respektując tym samym wymogu wynikającego z art. 42 § 1a pkt 2 k.k. Uchybienie to stanowiło niewątpliwie rażącą obrazę prawa materialnego, która miała istotny i oczywisty wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Z uwagi na powyższe uchybienie, niezbędne było uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w S. w zaskarżonej części, to jest w zakresie braku rozstrzygnięcia o obligatoryjnym środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W świetle aktualnego brzmienia art. 425 § 2 zd. 2 k.p.k. dopuszczalność uchylenia zaskarżonego orzeczenia wyłącznie w części, w jakiej nie zawiera ono rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne, nie budzi wątpliwości. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji będzie zobligowany do uwzględnienia

powyższych uwag oraz przestrzegania reguł określonych w art. 502 § 1 k.p.k. oraz w art. 42 § 1a pkt 2 k.k.

Ze wskazanych wyżej powodów, należało orzec jak w sentencji.